

של מי התחנות האלה?

סוגיות ביישום החוק והתקינה
על תחנות אוטובוס

עו"ד גלית עופר
מרץ 2014

חובת הצבת השילוט

○ ס' 71ג לפקודת התעבורה:

(א) (1) בעל רישיון להפעלת קו שירות לאוטובוס יציב בכל תחנה לאיסוף נוסעים המשמשת קו שירות שהוא מפעיל, מפה המפרטת את מהלך קו השירות, וכן שילוט שבו יוצגו זמני מתן השירות בקו למעט בימי חג ומועד, תדירות הקו ודרכי התקשרות עם בעל הרישיון ועם מרכז המידע הארצי;

(2) לא יוצבו מפה ושילוט לפי הוראות פסקה (1), בתחנה בבעלות או בהחזקה של רשות מקומית או אדם אחר, אלא לאחר שבעל הרישיון הודיע על כך לבעל התחנה או למחזיק, לפי העניין, ונתן להם הזדמנות להביע את עמדתם לגבי אופן ההצבה של המפה והשילוט; לא הושגה הסכמה בין בעל הרישיון לבין מי שנמסרה לו הודעה כאמור לגבי אופן ההצבה של המפה והשילוט בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה, יחליט המפקח על התעבורה לגבי אופן ההצבה באותה תחנה.

(ב) בעל רישיון להפעלת קו שירות לאוטובוס יודא, אחת לחודש לפחות, את תקינותם ועדכניותם של המפה והשילוט שהוצבו בהתאם להוראות סעיף קטן (א).

התכנית לצדק סביבתי
Environmental Justice Program
البرنامج الإكلينيكي للعدالة البيئية

הקליניקות המשפטיות, אוניברסיטת תל אביב
The Law Clinics, Tel-Aviv University
عيادات القانون، جامعة تل أبيب

● ס' 71ג לפקודת התעבורה: (המשך)

(ג) בעל רישיון להפעלת קו שירות למוניות כמשמעותו בסעיף 14ח יציב, בכל תחנת מוצא המשמשת קו שירות שהוא מפעיל, שילוט שבו יוצגו מהלך הקו, זמני מתן השירות בקו ותדירות הקו.

(ד) **המפקח על התעבורה יקבע** את צורתם, מידותיהם ואפיונים נוספים של מפה ושילוט המוצבים לפי סעיף זה, ויפרסם הודעה על כך ברשומות ובאתר האינטרנט של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים.

חובת הצבת השילוט

- על מי החובה - מפעילי קווי השירות
- מה נדרש – שילוט; מפה. מידע על הקווים, תדירות, דרכי התקשרות, תיאור מסלול הנסיעה בצורה גרפית
- מותנה ב- יידוע הרשות המקומית המחזיקה או הבעלים, הזדמנות להביע דעה
- בהעדר הסכמה בין המפעיל לרשות המקומית הרלוונטית לעניין הצבת השילוט, יחליט המפקח על התעבורה על הפיתרון הראוי.

התכנית לצדק סביבתי
Environmental Justice Program
البرنامج الإكلينيكي للعدالة البيئية

הקליניקות המשפטיות, אוניברסיטת תל אביב
The Law Clinics, Tel-Aviv University
عيادات القانون، جامعة تل أبيب

בעיות יישומיות

- מה קורה כאשר מספר מפעילים פועלים באותה תחנה?
- כיצד יתבצע (אם בכלל) תיאום בין המפעילים?
- הנגשת המידע בשפות נוספות?
- הצגה מלאה של המידע ביחס לכל קווי השירות שעוברים בתחנה?
- מהי רמת האחריות של הרשות המקומית על הצבת השילוט?

התכנית לצדק סביבתי
Environmental Justice Program
البرنامج الإكلينيكي للعدالة البيئية

הקליניקות המשפטיות, אוניברסיטת תל אביב
The Law Clinics, Tel-Aviv University
عيادات القانون، جامعة تل أبيب

אחריות הרשויות המקומיות

● ס' 235 לפקודת העיריות – רחובות :

בענין רחובות תעשה העיריה פעולות אלה:

- (1) תפקח על השיוור, הרום, הרוחב והבניה של כל רחוב;
- (2) תדאג לתיקונו, ניקויו, הזלפתו, תאורתו וניקוזו של רחוב שאינו רכוש הפרט;
- (3) תמנע ותסיר מכשולים והסגת גבול ברחוב;

התכנית לצדק סביבתי
Environmental Justice Program
البرنامج الإكلينيكي للعدالة البيئية

הקליניקות המשפטיות, אוניברסיטת תל אביב
The Law Clinics, Tel-Aviv University
عيادات القانون, جامعة تل أبيب

○ ס' 249 לפקודת העיריות - סמכויות:

סמכויותיה של עיריה הן:

(1) לבנות ולקיים בניני ציבור, לעשות עבודות ציבוריות אחרות ולבנות ולקיים חנויות ובתים;

(2) להקים, לקיים ולנהל שירותים, מפעלים ומוסדות שהם לדעת המועצה לתועלת הציבור, או להשתתף בהקמתם, בהחזקתם ובניהולם;

(11) לסלול כל רחוב שאיננו רכוש הפרט ולדאוג למצבו התקין של כל רחוב כאמור;

(12) לסלול מדרכות או לדרוש מבעלי מקרקעין הגובלים רחוב לסלול, סלילה ראשונה, מדרכה לאורך הרחוב הגובל את מקרקעיהם;

התכנית לצדק סביבתי
Environmental Justice Program
البرنامج الإكلينيكي للعدالة البيئية

הקליניקות המשפטיות, אוניברסיטת תל אביב
The Law Clinics, Tel-Aviv University
عيادات القانون، جامعة تل أبيب

אחריות הרשויות המקומיות

- אין התייחסות חוקית מפורשת לחובת העירייה להקים ולתחזק תחנות אוטובוס.
- ניתן להסיק סמכויות וחובות משתמעות של העירייה ביחס לתחנות האוטובוסים שבשטחה.
- בפועל – אין הוראה חד משמעית על מבנה התחנה וניהולה.

התכנית לצדק סביבתי
Environmental Justice Program
البرنامج الإكلينيكي للعدالة البيئية

הקליניקות המשפטיות, אוניברסיטת תל אביב
The Law Clinics, Tel-Aviv University
عيادات القانون، جامعة تل أبيب

הצעה לתיקון חקיקה – הקליניקה + תחבורה היום ומחר

- תיקון משולב לפקודת התעבורה + פקודת העיריות
- הוספת הגדרות לסעיף 1 בפקודת התעבורה - "**תחנת אוטובוס**";
"סכנת המתנה"
- הוספת סעיף 71ז לפקודת התעבורה:

71ז (1) שר התחבורה, בהתייעצות עם נציגי רשויות מקומיות, ארגונים לקידום התחבורה הציבורית ונציגות של מפעילי התחבורה הציבורית, יקבע תקן להקמה, תפעול ותחזוקה של סככות המתנה, מתוך מטרה לשרת את טובת הנוסעים בתחבורה הציבורית, לרבות הגנה מפני פגעי מזג אוויר, הבטחתם של מקומות ישיבה ושדה ראייה לכיוון האוטובוס והקצאת מקום למידע לפי סעיף 71ג לפקודה.

התכנית לצדק סביבתי
Environmental Justice Program
البرنامج الإكلينيكي للعدالة البيئية

הקליניקות המשפטיות, אוניברסיטת תל אביב
The Law Clinics, Tel-Aviv University
عيادات القانون، جامعة تل أبيب

הצעה לתיקון חקיקה – הקליניקה + תחבורה היום ומחר

● הוספת סעיף 249 (34) לסמכויות העירייה בפקודת העיריות:

249. סמכויותיה של עיריה הן:

(34) (א) להקים, לתחזק ולתפעל תחנות אוטובוס, ובין היתר לקבוע אילו מבין אותן תחנות יהיו סככות המתנה, תוך שקילת טובת הנוסעים הממתינים וכן התנאים הפיזיים של הרחוב או המקום.

● הוספת סעיף קטן ב לסעיף 196 לפקודת העיריות:

196(ב) חוזה של עירייה למתן זיכיון להקמת, החזקת או תפעול סככות המתנה טעון בנוסף אישורו של שר התחבורה.

התכנית לצדק סביבתי
Environmental Justice Program
البرنامج الإكلينيكي للعدالة البيئية

הקליניקות המשפטיות, אוניברסיטת תל אביב
The Law Clinics, Tel-Aviv University
عيادات القانون، جامعة تل أبيب

הפרטת התחנות

- הפרטה אינה מבטלת את מחויבותה של העירייה לדאוג לרווחת הציבור ולכן אינה מבטלת את חובתה לדאוג לתחזוקת וניהול התחנות.

- הבעיות הנעוצות בהפרטה:

- חשש כי שיקולים כלכליים דוחקים את טובת הציבור.
- התחנות הופכות ל"אנדרטאות של פרסומות".
- הפרטת המרחב הציבורי, פגיעה בנוף הציבורי, באסתטיקה, וברוחת התושבים.
- צרכי נוסעי התחבורה הציבורית נפגעים ונדחקים לשוליים.

התכנית לצדק סביבתי
Environmental Justice Program
البرنامج الإكلينيكي للعدالة البيئية

הקליניקות המשפטיות, אוניברסיטת תל אביב
The Law Clinics, Tel-Aviv University
عيادات القانون، جامعة تل أبيب

מתוך הבלוג של יואב לרמן - <http://www.tlv1.co.il/?p=7392>

התכנית לצדק סביבתי
Environmental Justice Program
البرنامج الإكلينيكي للعدالة البيئية

הקליניקות המשפטיות, אוניברסיטת תל אביב
The Law Clinics, Tel-Aviv University
عيادات القانون، جامعة تل أبيب

● אין מחסה מפגעי מזג אוויר, אין צל

● אין מידע

● מיעוט מקומות ישיבה

● פרסומות לכל האורך והרוחב ואף שלוחת פרסומת נוספת

● התחנה על שביל האופניים – דחיקה נוספת של הולכי הרגל
והרוכבים לטובת הרכבים הפרטיים

התכנית לצדק סביבתי
Environmental Justice Program
البرنامج الإكلينيكي للعدالة البيئية

הקליניקות המשפטיות, אוניברסיטת תל אביב
The Law Clinics, Tel-Aviv University
عيادات القانون، جامعة تل أبيب

מתוך הבלוג של שרון מלכי - <http://sharonmalki.com/2013/08/1170>

התכנית לצדק סביבתי
Environmental Justice Program
البرنامج الإكلينيكي للعدالة البيئية

הקליניקות המשפטיות, אוניברסיטת תל אביב
The Law Clinics, Tel-Aviv University
عيادات القانون، جامعة تل أبيب

מתוך אתר "עיר לכולנו", תצלום תומר שלוש - <http://city4all.org.il/node/739>

התכנית לצדק סביבתי
Environmental Justice Program
البرنامج الإكلينيكي للعدالة البيئية

הקליניקות המשפטיות, אוניברסיטת תל אביב
The Law Clinics, Tel-Aviv University
عيادات القانون، جامعة تل أبيب

סיכום

- עמימות סמכויות בין הרשויות המקומיות לבין משרד התחבורה
- אסדרה לקויה של תחנות האוטובוס – מי מקים, באיזה אופן
- התוצאה הינה פגיעה ברווחת נוסעי האוטובוסים הציבוריים, ופגיעה ישירה במוטיבציה לשימוש בתחבורה הציבורית.
- הצעת תיקון החקיקה שיזמו הקליניקה עם תחבורה היום ומחר, מייצרת סמכות ואחריות של הרשות המקומית למטרות טובת נוסעי התחב"צ תוך התחשבות בהשתלבות במרחב, וכן פיקוח של משרד התחבורה

התכנית לצדק סביבתי
Environmental Justice Program
البرنامج الإكلينيكي للعدالة البيئية

הקליניקות המשפטיות, אוניברסיטת תל אביב
The Law Clinics, Tel-Aviv University
عيادات القانون، جامعة تل أبيب